

Nauczanie przyrody a standardy wymagań egzaminacyjnych

**Krystyna Chmieleńska, Aleksandra Gołębiewska,
Ewa Pawlak-Osomańska, Bożena Śniadek, Jolan-
ta Wach**

Konferencja naukowo-metodyczna „Nauczanie przyrody a standardy wymagań egzaminacyjnych”, Polanica Zdrój, 27-28 marca 2000 r.

Sesja warsztatowa „Nauczanie przyrody a standardy wymagań egzaminacyjnych”

Moderatorzy: Krystyna Chmieleńska, Bożena Śniadek

Zespół: Aleksandra Gołębiewska, Ewa Oawlak-Osomańska, Jolanta Wach

Efekty pracy zespołu: Opracowanie ramowego projektu modułu doskonałego dla nauczycieli przyrody (*Na podstawie wytworów zespołów tematycznych I-IV opracowanych w trakcie konferencji*)

W zamyśle uczestników konferencji moduł może być realizowany jako samodzielna forma dokształcania nauczycieli lub jako część większej formy np. studiów podyplomowych.

Segment I.

Formułowanie celów i konstruowanie zadań zgodnych ze standardami egzaminacyjnymi

[12 godzin]

Cel główny:

Wyrobienie umiejętności sprawnego formułowania celów operacyjnych nauczania przyrody i ich taksonomii oraz konstruowania zadań zgodnych ze standardami.

Proponowany, przykładowy plan:*

Wykład (2 godziny):

- Definicje i przykłady celów operacyjnych.
- Informacje o sprawdzianie po szkole podstawowej.
- Zadania sprawdzające osiągnięcie celów nauczania – typy zadań, przykłady.

Warsztaty (10 godzin):

- Ocenianie i konieczność formułowania celów nauczania w postaci operacyjnej.

---

* Modelowy scenariusz zajęć przedstawili moderatorzy zespołu na s. 71-80.

- Analiza standardów egzaminacyjnych pod kątem możliwości kształcenia poszczególnych umiejętności na lekcjach przyrody.
- Standardy egzaminacyjne a szczegółowe cele nauczania – ćwiczenia w ich formułowaniu w zakresie treści podstawy programowej.
- Analiza zadań sprawdzających osiągnięcia celów nauczania.
- Cele nauczania i sprawdzanie ich osiągnięcia – ćwiczenia w konstruowaniu zadań w zakresie treści podstawy programowej.
- Ćwiczenia w konstruowaniu zadań i schematów punktowania.
- Analiza wyników sprawdzianów .

Segment 2.

Metody w procesie nauczania przyrody w odniesieniu do standardów wymagań egzaminacyjnych.

[12 godzin]

Cel ogólny:

Zwrócenie uwagi na konieczność korelacji elementów procesu nauczania ze standardami wymagań egzaminacyjnych.

Proponowany, przykładowy plan:*

Wykład (2 godziny):

- Wyjaśnianie wszystkich znaczeń takich pojęć jak: standard, praktyka szkolna, proces nauczania przyrody itp.
- Zarys taksonomii celów kształcenia przyrodniczego – modele a rzeczywistość.
- Kryteria doboru metod do poszczególnych celów kształcenia.

Zajęcia warsztatowe (10 godzin):

- Analiza zapisów celów kształcenia (z różnych programów nauczania przyrody) pod kątem realizacji standardów.
- Ćwiczenia w zapisywaniu celów szczegółowych w myśl standardów egzaminacyjnych.
- Prognozowanie czy program nauczania może być realizowany w myśl odpowiednich standardów?
- Wypracowanie metod realizacji wybranych celów (projekt grupowy).
- Ustalenie scenariusza(y) realizacji ww. projektu.
- Analiza wytworów pracy grupy.

Segment 3.

Dostosowywanie wymagań szkolnych wynikających ze standardów do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

[4godz.]

---

* Modelowy scenariusz przedstawili moderatorzy grupy na s. 95-99.

Cel ogólny:

Zapoznanie nauczycieli z sytuacją prawną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz zarysem diagnoz i metod zaspakajania specyficznych potrzeb edukacyjnych w odniesieniu do praktyki szkolnej.

Proponowany, przykładowy plan*:

Wykład (4 godziny):

- Wyjaśnianie podstawowych pojęć takich jak: niepowodzenia szkolne, trudności w uczeniu się, specjalne potrzeby edukacyjne i innych.
- Symptomatyka i kryteria specyficznych trudności w uczeniu się.
- Metody i formy pomocy specjalistycznej.
- Sytuacja prawna uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (w tym aktualne gwarancje prawa oświatowego).

Segment 4.**Rola nauczyciela doradcy metodycznego we wspieraniu rozwoju zawodowego nauczyciela przyrody**

[2 godziny]

Cel ogólny:

Zwrócenie uwagi na zakres i formy pomocy jakiej może się spodziewać nauczyciel od doradcy metodycznego.

Proponowany, przykładowy plan**:

Wykład (2 godziny):

- Zarys prawa oświatowego.
- Umocowanie prawne doradców metodycznych i zakres ich zadań, w szczególności: wspieranie nauczyciela (szczególnie o krótkim stażu pracy w jego rozwoju zawodowym i pomoc w planowaniu tego rozwoju, informowanie o ofertach form kształcenia i doksztalcania, organizowanie małych form doskonalenia i upowszechnianie osiągnięć nauczycieli i innych.

---

* Alternatywne scenariusze większych form edukacyjnych przedstawili moderatorzy grupy na s. 109.

** Alternatywne scenariusze większych form edukacyjnych przedstawili moderatorzy grupy na s. 119.